

JAARVERSLAG 2022

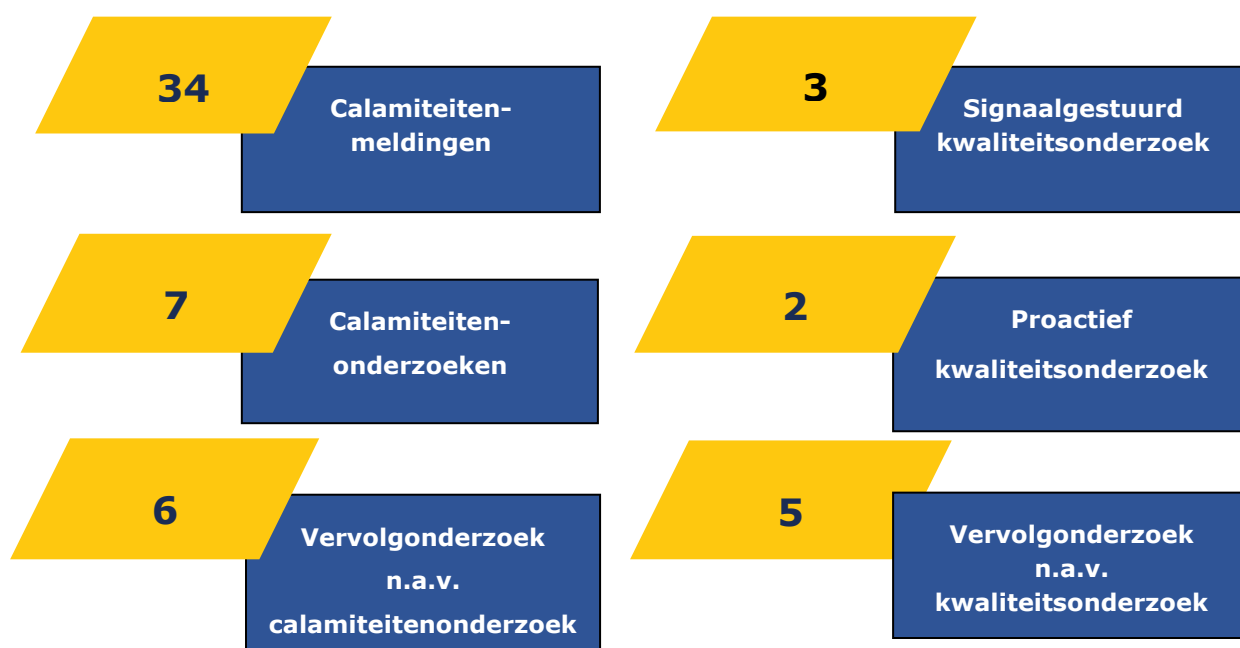
WMO TOEZICHT

Inleiding

De GGD Hart voor Brabant (hierna: GGD) staat voor onafhankelijk, transparant en deskundig toezicht op de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo). Onze missie is: een betere kwaliteit van zorg en ondersteuning. Door kritisch onderzoek zorgen we voor verbetering door de aanbieders. Dit alles ter bescherming van de meest kwetsbare burgers.

In dit jaarverslag blikken we terug op de werkzaamheden die het Team Wmo toezicht voor de gemeenten¹ uitvoerde in 2022.

De onderzoeken van 2022

Calamiteitenmeldingen

In 2022 ontving de GGD 34 meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten (hierna: calamiteiten). Dit zijn er 4 meer dan in 2021. De meeste meldingen kwamen van zorgaanbieders uit Tilburg (10), Oss (7) en 's-Hertogenbosch (6).

Opvallend is dat bijna de helft van de meldingen (20) in het eerste kwartaal van 2022 binnenkwamen. Dit tegen 4 meldingen het tweede kwartaal, 5 meldingen het derde kwartaal en 5 meldingen het vierde kwartaal. De oorzaak van deze verdeling is niet bekend. Dit is wel het tweede jaar op rij dat dit opvalt. Er zijn aanbieders die vaker melden dan andere en aanbieders die nog nooit een melding deden.

¹ De GGD Hart voor Brabant voert het toezicht op calamiteiten en geweldsincidenten uit voor alle gemeenten in zijn werkgebied, in drie regio's: Brabant-Noordoost, Midden-Brabant en Meijerij. Daarnaast voert de GGD dit toezicht op uit voor vier gemeenten buiten het werkgebied omdat deze zij samenwerken met onze gemeenten.

Calamiteitenonderzoeken

De GGD onderzocht in 2022 3 calamiteiten die eind 2021 zijn gemeld. Van de 34 meldingen die de GGD in 2022 ontving werd bij 7 meldingen een (zelf)onderzoek uitgezet. Hiervan zijn 4 onderzoeken zijn in 2022 afgerond. 3 (zelf)onderzoeken worden in 2023 aangeleverd en verder onderzocht.

Nr.	Omschrijving	Status onderzoek	Betrekking op gemeente (regiogemeente)
1	Overdosis	Afgerond	Meerijstad ('s-Hertogenbosch)
2	Suïcide	Afgerond	Tilburg
3	Grensoverschrijdend gedrag	Afgerond	Tilburg
4	Geweldsincident	Afgerond	's-Hertogenbosch
5	Onprofessionele relatie	Afgerond	Tilburg
6	Seksueel misbruik	Afgerond	Oss
7	Verbranding cliënt	Afgerond	Tilburg
8	Overlijden	Onder behandeling bij het toezicht Wmo (netwerkonderzoek)	's-Hertogenbosch
9	Overlijden	Onder behandeling bij het toezicht Wmo (netwerkonderzoek)	Waalwijk
10	Suïcide	Onder behandeling bij het toezicht Wmo	Tilburg

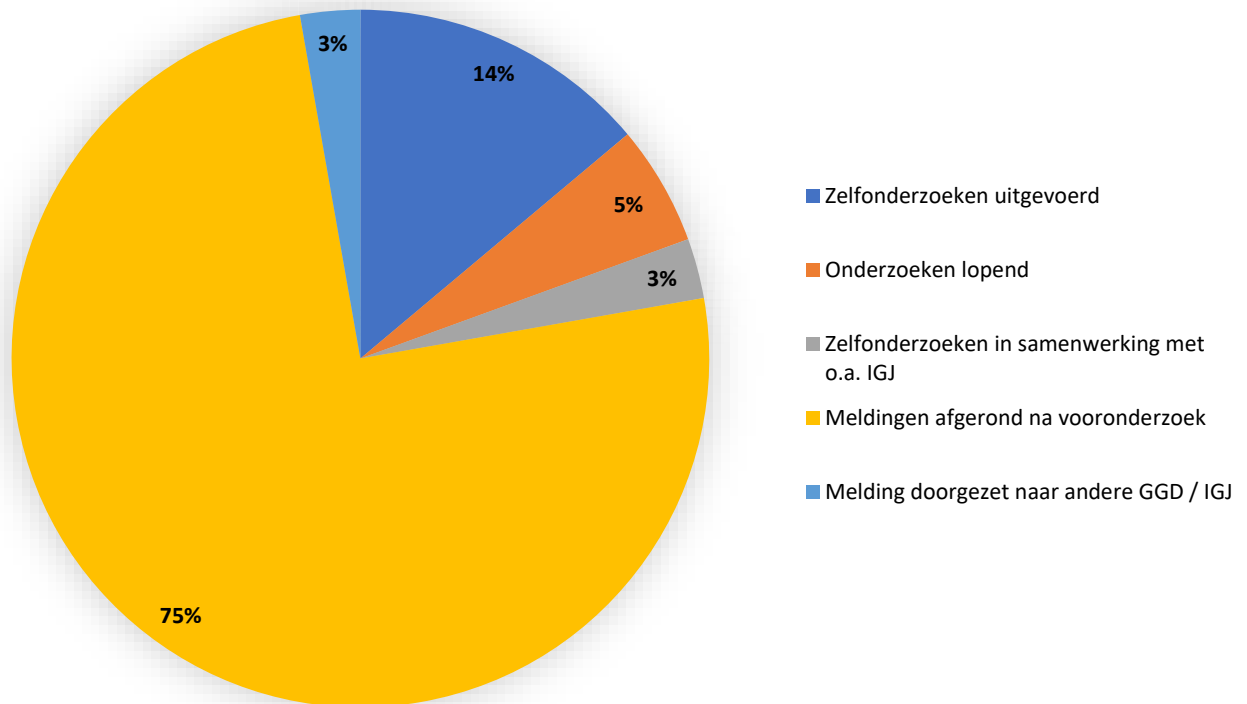
Bij de andere 27 meldingen deed de GGD bij 26 meldingen een vooronderzoek waarna de melding werd afgesloten. De reden hiervoor is dat de calamiteit niet te wijten was aan de kwaliteit van de zorg door de aanbieder of omdat de melding niet voldeed aan de definitie of aan de voorwaarden vanuit de Wmo.

De laatste melding is opgepakt in de vorm van een netwerkonderzoek samen met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna IGJ).

Aantal calamiteitenmeldingen en onderzoeken per gemeente

Gemeente	Aantal meldingen	Aantal zelfonderzoeken
Baarle-Nassau	1	-
Boxtel	1	-
Goirle	1	-
Land van Cuijk	2	-
Meierijstad	1	-
Oisterwijk	1	1
Oss	5	1
's-Hertogenbosch	4	2
Tilburg	13	2
Uden	1	-
Heusden	1	-
Waalwijk	3	1 (netwerkonderzoek)

Vanuit de andere gemeenten: geen meldingen of zelfonderzoeken

Vervolgonderzoek na calamiteitenonderzoek

Bij dit onderzoek toetst de toezichthouder of de aanbieder de verbetermaatregelen uitvoerde die uit het (eigen) calamiteitenonderzoek kwamen.

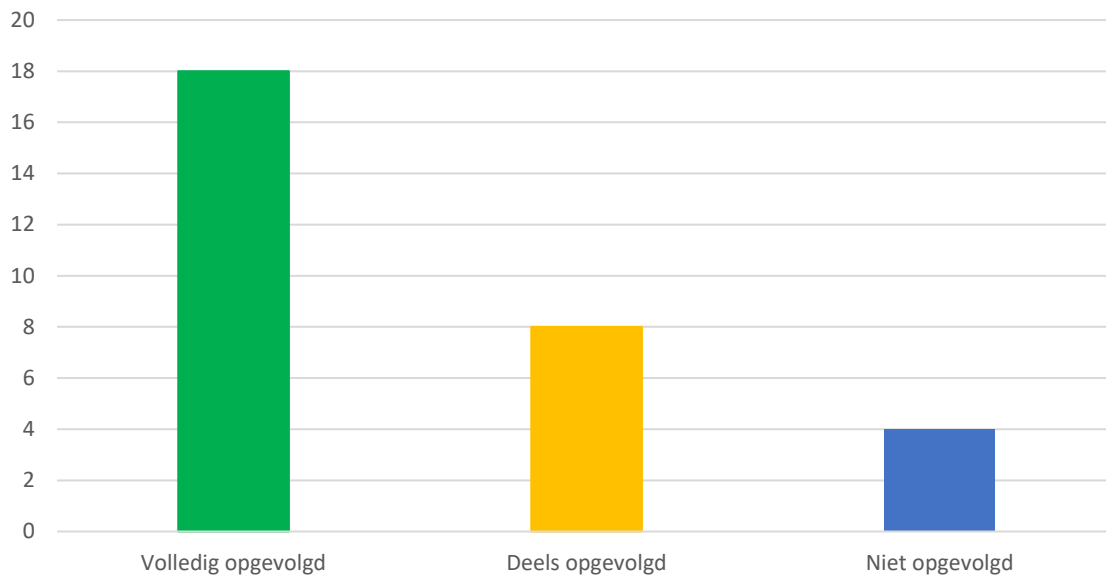
In 2022 voerden we 6 vervolgonderzoeken uit, 4 onderzoeken uit calamiteitenonderzoeken uit 2021 en 2 uit 2022. In 2023 zullen nog 2 vervolgonderzoeken worden uitgevoerd. Eén daarvan is een vervolgonderzoek van een ketenonderzoek uit 2021. De andere is een vervolgonderzoek van een calamiteitenonderzoek uit 2022.

In totaal toetste het team Wmo toezicht 30 verbetermaatregelen. Hiervan volgden de aanbieders 18 verbetermaatregelen volledig op en 8 deels.

4 maatregelen werden niet opgevolgd binnen de daarvoor gestelde termijn. Deze maatregelen kwamen voort uit 3 onderzoeken bij 2 zorgaanbieders in Den Bosch. De reden voor het niet opvolgen van de maatregelen is divers, zo is het wijzigen van documenten/procedures onvoldoende opgepakt en is voor één maatregel de besluitvorming binnen de organisatie onduidelijk en dat werkt vertragend.

Uit deze onderzoeken bleek dat de aanbieders tot een duidelijke verbetering van kwaliteit kwamen.

Opvolging verbeterpunten

2 vervolgonderzoeken ronden we in 2023 af.

Signaalgestuurd kwaliteitsonderzoek (reactief onderzoek)

Het toetsen van Wmo-voorzieningen op kwaliteit na signalen, klachten of meldingen.

Voor de gemeente Tilburg zijn 3 signaalgestuurde kwaliteitsonderzoeken opgestart. Eén onderzoek is volledig uitgevoerd. Eén onderzoek is voortijdig afgerond en het laatste onderzoek is door juridische redenen niet volledig opgestart. De gemeente Tilburg huurt de GGD in als adviseur.

Daarnaast zijn er 4 vervolgonderzoeken uitgevoerd.

Screening nieuwe aanbieder (proactief onderzoek)

Bij een screening vóór het aangaan van een contract krijgt de gemeente in beeld of de aanbieder voldoet aan de kwaliteitseisen.

De GGD kreeg in 2022 geen opdrachten voor zo'n onderzoek.

Kwaliteitsonderzoek (proactief onderzoek)

De toezichthouder toetst aan de hand van een toetsingskader op basis van de Wmo-regelgeving.

Voor de gemeente Heusden voerde de GGD 2 proactieve kwaliteitsonderzoeken bij aanbieders van Hulp bij het huishouden uit. Hierbij is het gehele toetsingskader beoordeeld.

Daarnaast zijn er 2 vervolgonderzoeken uitgevoerd.

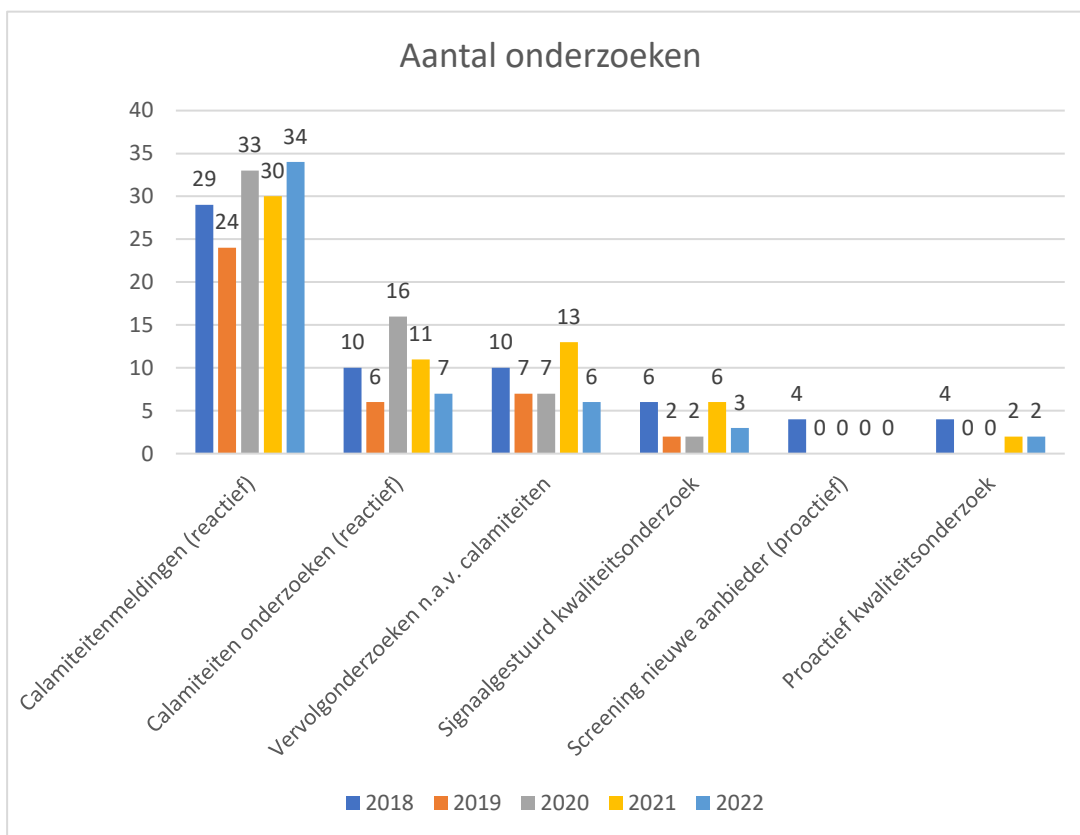
De gemeenten in Brabant-Noordoost en de gemeente Tilburg doen zelf kwaliteitsonderzoek, samen met het toezicht op rechtmatigheid.

Adviezen

In 2022 gaven we 45 adviezen per telefoon, over:

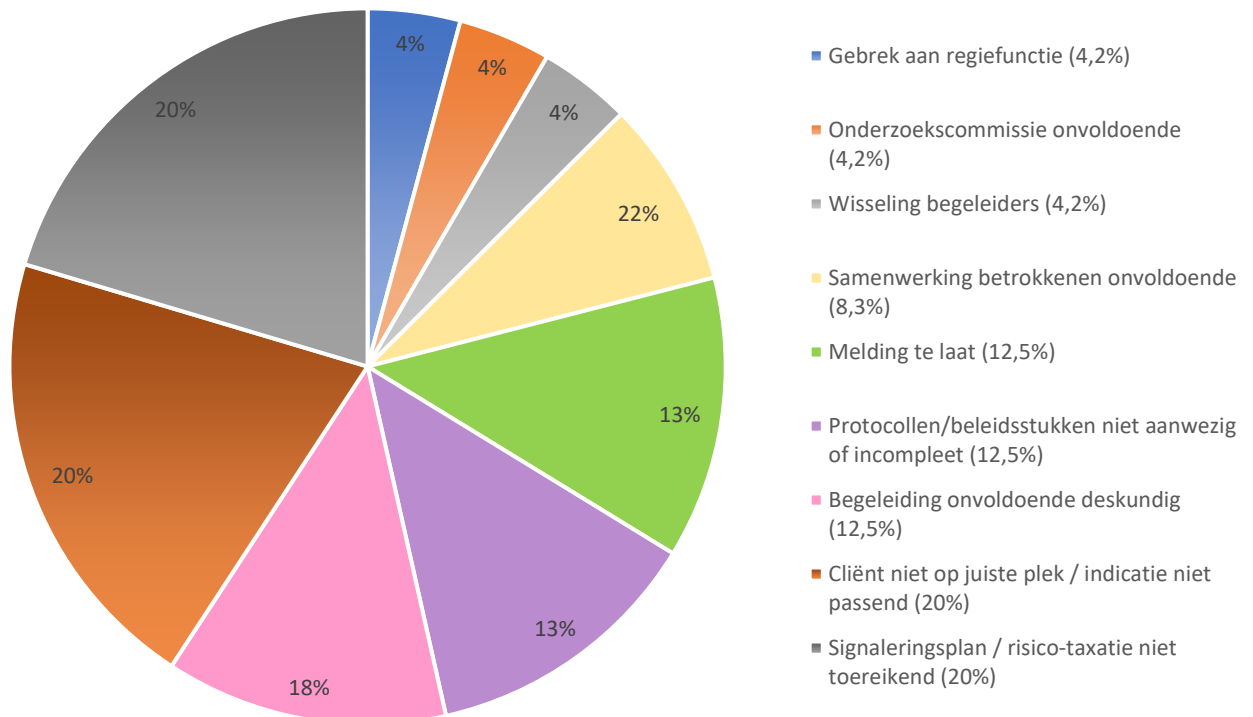
- De meldplicht (wat moet de aanbieder melden);
- Wat te doen met een klacht;
- Specifieke casussen;
- Wmo-aanvragen (deze verwezen we door naar de gemeente),
- Vragen die niet thuishoren bij het Wmo-toezicht (die verwezen we waar mogelijk door).

Totaaloverzicht Wmo-onderzoeken 2018-2022

Knelpunten uit onderzoeken calamiteitenmeldingen

In dit diagram staan de mogelijke oorzaken voor een calamiteit en de aandachtspunten:

Door het lage aantal onderzoeken in 2022 zijn er net als in 2021 geen duidelijke trends te ontdekken. Wel valt op dat deze oorzaken vaker voorkomen:

- Signaleringsplan/risico-taxatie niet toereikend (20%);
- Indicatie niet passend/cliënt niet op de juiste plek (20%);

Daarnaast leverde het door de aanbieders uitgevoerde zelfonderzoek ook knelpunten op. Het ging dan om onvoldoende adequaat onderzoek en het onvoldoende duidelijk formuleren van de verbeterpunten. Drie keer is een melding van een calamiteit te laat gedaan. De aanbieders zijn hierop geattendeerd en het protocol met daarin de wettelijke termijn van 3 dagen is toegestuurd.

Bekendheid meldplicht

In 2022 zien we dat we meer gevonden worden. Wel merken we dat nog lang niet alle zorgaanbieders bekend zijn met de meldplicht en de gestelde termijnen.

Samenwerking in 2022

De samenwerking met gemeenten is in 2022 vormgegeven via gesprekken met medewerkers/managers/toezichthouders van gemeenten. Ook is er een nauwe samenwerking met de IGJ. Daarnaast is er afstemming met GGD 'en, direct en via het netwerk van GGD-GHOR Nederland. We zijn ook gestart met het opstellen van nieuwsbrieven voor de gemeente. Dit dient als vervanger van de regiobijeenkomst (waarvoor onvoldoende belangstelling blijkt te zijn).

Eind 2022 is overeenstemming bereikt met de 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant om vanaf 01-01-2023 het toezicht op calamiteiten en geweldsincidenten uit te voeren. Dit omdat de GGD Brabant Zuidoost hiermee stopt.

Samenvatting en verwachting

Het aantal meldingen en onderzoeken nam in 2022 minimaal toe. Wel zijn er minder onderzoeken uitgevoerd naar aanleiding van de calamiteitenmeldingen. We voerden voor de gemeenten Tilburg en Heusden kwaliteitsonderzoeken en vervolgonderzoeken uit. Dit aantal is minder dan we in 2021 uitvoerden.

Het melden van calamiteiten en geweldsincidenten is een wettelijke verplichting. Maar op basis van de verkregen informatie en de reacties van de gesproken organisaties die voor het eerst een melding gedaan hebben denken we dat aanbieders niet alle calamiteiten melden bij de GGD.

Tot slot spreken we de hoop uit dat meer gemeenten kwaliteitsonderzoeken uit (laten) voeren.

Contact

Email: toezichtwmo@ggdhvb.nl

Telefoon: 088 368 6888

Website: www.ggdhvb.nl/wmo